

REGEL OM BOKFÖRING OCH ÅRSREDOVISNING I SVERIGES RIKSBANK

BESLUTSDATUM:	2023-06-07
BESLUT AV:	Direktionen
ANSVARIG AVDELNING:	Avdelningen för intern styrning och verksamhetsstöd
FÖRVALTNINGSANSVARIG:	Henrik Gardholm
DIARIENUMMER:	2023-00661
HANTERINGSKLASS:	ÖPPEN

Regel om bokföring och årsredovisning i Sveriges riksbank

Innehåll och syfte

I denna regel finns bestämmelser i anslutning till lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank (Riksbankslagen).

Riksbankens bokföring ska enligt Riksbankslagen följa god redovisningssed och i tillämpliga delar följa Europeiska centralbankens riktlinje om den rättsliga ramen för redovisning och finansiell rapportering inom Europeiska centralbankssystemet (Eurosystemets redovisningsriktlinje).

Eftersom Eurosystemets redovisningsriktlinje inte innehåller några regler för löpande bokföring och i vissa fall tillåter val mellan olika metoder för redovisning behöver direktionen genom denna regel klargöra vilka regler som ska tillämpas för Riksbankens löpande bokföring samt vilken redovisningsmetod som ska tillämpas när det är möjligt att välja. Därutöver framgår på vilka punkter Riksbanken avviker från Eurosystemets redovisningsriktlinje och vilka årsredovisningsregler i övrigt som ska tillämpas.

Målgrupp

Regeln riktar sig till de anställda på Riksbanken som arbetar med Riksbankens bokföring och årsredovisning.

1 Inledning

1.1 Bakomliggande regelverk

- Lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank
- Eurosystemets redovisningsriktlinje (ECB/2016/34)
- Förordning (2000:606) om myndigheters bokföring

1.2 Definitioner

Bokföring: Att kontinuerligt registrera alla förändringar i storleken och sammansättningen av Riksbankens tillgångar, skulder eller kapital som beror på Riksbankens ekonomiska relationer med omvärlden.

Årsredovisning: Ett dokument som innehåller Riksbankens balans- och resultaträkning samt förvaltningsberättelse för ett specifikt räkenskapsår.

Övriga definitioner av termer som används i denna regel finns i förordningen om myndigheters bokföring samt i en av bilagorna till Eurosystemets redovisningsriktlinje.

2 Roller och ansvar

Direktionen är ytterst ansvarig för att Riksbankens bokföringsskyldighet uppfylls i enlighet med Riksbankslagen och denna regel.

Avdelningscheferna ansvarar för de delar av bokföringen och årsredovisningen som ingår i respektive avdelnings ansvar.

3 Bokföringsskyldighetens innebörd

Riksbanken ska

1. löpande bokföra alla ekonomiska händelser enligt bestämmelserna i 8-12 §§ förordningen om myndigheters bokföring
2. se till att det finns verifikationer enligt 13-16 §§ i förordningen om myndigheters bokföring för alla bokföringsposter samt systemdokumentation och behandlingshistorik enligt 18 § förordningen om myndigheters bokföring
3. avsluta den löpande bokföringen enligt artikel 3-24 i Eurosystemets redovisningsriktlinje med de avvikelser som framgår nedan
4. bevara all räkenskapsinformation och sådan utrustning och sådana system som behövs för att presentera räkenskapsinformationen i den form som anges i arkivlagen.

Vad som föreskrivs i 8-16 §§ förordningen om myndigheters bokföring gäller även andra bokföringsposter än sådana som avser ekonomiska händelser.

Om Riksbanken bedriver verksamhet i särskilda företag, ska dessa inte omfattas av Riksbankens bokföring.

3.1 Val av metod inom ramen för Eurosystemets redovisningsriktlinje

3.1.1 Följande metoder ska tillämpas i de artiklar där valmöjligheter finns:

Artikel 5, Affärsdagsredovisning och likviddagsredovisning: Huvudmetoden.

Artikel 9, Värderingsregler för balansräkningen: Val gällande om värdepapper som innehas i penningpolitiska syften ska värderas till marknadsvärde eller till upplupet anskaffningsvärde med avdrag för eventuell värdeminskning, beslutas av direktionen i samband med beslut om anskaffning av dessa värdepapper.

Artikel 14, Sedlar: Metod A.

Artikel 15.2, Resultatavräkning värdepapper: Linjär avskrivning av över- och underkurser.

Artikel 16.2 d), Transaktionskostnader: Metod i).

Artikel 23, Värdepappersterminer: Metod A.

3.2 Avvikelser från Eurosystemets redovisningsriktlinje

3.2.1 Uppställningsform

Riksbankens offentliga balansräkning och resultaträkning ska utformas i enlighet med bilaga 1 och 2. Dessa avviker från Eurosystemets redovisningsriktlinje främst genom att begreppen "euro" och "euroområdet" ersatts med "svenska kronor" respektive "Sverige" eftersom Sverige inte infört euro som betalningsmedel.

3.2.2 Materiella och immateriella anläggningstillgångar

Följande avskrivningstider ska tillämpas i stället för de som rekommenderas i bilaga IV:

- Datorer och tillhörande maskin- och programvara samt motorfordon: 3-7 år
- Inventarier, möbler och maskiner i byggnader: 5-7 år
- Byggnader: 50 år
- Markanläggningar: 10-15 år
- Telesäkerhets- och kommunikationsanläggningar: 10 respektive 5 år
- Övriga fastighetsinstallationer: 5-25 år
- Mark och konst avskrivs ej

Motivet till att avskrivningstiderna avviker från redovisningsriktlinjen är att de bättre speglar den faktiska livslängden för Riksbankens tillgångar.

Följande beloppsgränser för bokföring av anläggningstillgångar i balansräkningen ska tillämpas istället för de som rekommenderas i bilaga IV:

Utgifter vid anskaffning av anläggningstillgångar under 20 000 kronor exklusive moms

ska inte bokföras som tillgång i balansräkningen utan i stället bokföras som en kostnad.

Motivet till att sätta en lägre beloppsgräns för detta är att en sådan bedöms ge Riksbanken bättre kontroll över anläggningstillgångarna än riktlinjens rekommenderade 10 000 euro.

För internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar ska dock beloppsgränsen vara 1 000 000 kronor. Redovisningsriktlinjen har ingen specifik beloppsgräns angiven för detta och motivet till denna högre beloppsgräns är att förenkla hanteringen av dessa internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar.

3.2.3 Resultatavräkning diskonteringspapper

Undervärden på diskonteringspapper med en löptid över ett år vid förvärvet ska amorteras linjärt i stället för enligt internräntemetoden. Detta innebär ett avsteg från sista meningen i artikel 15.2 och motiveras med att linjär amortering bedöms ge en mer transparent redovisning av amorteringarna.

3.3 Regler som inte framgår av Eurosystemets redovisningsriktlinje

3.3.1 Värderingsregler

3.3.1.1 Sedlar och mynt

Utelöpande mynt ska redovisas på samma sätt som utelöpande sedlar.

Utelöpande sedlar och mynt som upphört att vara lagliga betalningsmedel ska föras från posten Utelöpande sedlar och mynt i balansräkningen till resultaträkningen senast då de inte längre löses in av Riksbanken.

Utelöpande sedlar som upphört att vara lagliga betalningsmedel men som Riksbanken fortfarande löser in ska föras till resultaträkningen när endast ett mindre belopp förväntas återstå att lösa in. När detta inträffar ska det mindre beloppet som förväntas återstå att lösa in föras om från posten Utelöpande sedlar till posten Avsättningar i balansräkningen samtidigt som beloppet som inte förväntas att lösas in förs till resultaträkningen.

Utelöpande minnesmynt och minnessedlar ska föras till resultaträkningen när utgåvan varit utelöpande i mer än tio år även om de inte upphört att vara lagliga betalningsmedel.

3.3.1.2 Värdejustering IMF

Värderingsjusteringar av IMF:s tillgodohavanden i svenska kronor, som görs för att IMF inte ska exponeras för valutakursrisk, ska avräknas mot de valutakursomvärderingar som uppkommer när Riksbanken omvärderar Riksbankens kvot i IMF från särskilda dragningsrätter till svenska kronor.

3.3.1.3 Återföring prisnedskrivningar

Nedskrivningar av priserna på obligationer som görs i enlighet med artikel 15.1 ska återföras linjärt mot ränteintäkterna. Återföringen ska påbörjas från nedskrivningsdagen.

3.3.2 Upplysningsregler

3.3.2.1 Specifikation till årsredovisning

De belopp som ingår i varje sammandragen post i balansräkningen ska specificeras i en särskild förteckning, om inte postens sammansättning klart framgår av bokföringen i övrigt.

3.3.2.2 Tilläggsupplysningar i årsredovisningen

I årsredovisningen ska Riksbanken i noter beskriva innehållet i balans- och resultaträkningens poster.

Riksbanken ska också beskriva principerna för värdering av tillgångar och skulder. För poster i balansräkningen som avser tillgångar och skulder i annan valuta än svenska kronor ska det framgå enligt vilka principer beloppen har räknats om till svenska kronor.

Om Riksbanken ändrat sina redovisningsprinciper ska upplysning lämnas om detta och om skälen till ändringen.

Om Riksbanken ställt säkerheter eller ingått ansvarsförbindelser ska detta också framgå.

3.3.2.3 Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ska utöver riksbankslagens krav innehålla upplysningar om

1. sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen och resultaträkningen men som är viktiga för bedömningen av Riksbankens ställning och resultat
2. sådana händelser av väsentlig betydelse för Riksbanken som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.

3.3.2.4 Kassaflödesanalys

Årsredovisningen ska utöver vad som följer av bestämmelserna i lagen om Sveriges riksbank innehålla en kassaflödesanalys.

Denna ska visa Riksbankens betalningar fördelade på löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet samt likvida medel vid periodens början och slut.

3.3.2.5 Undertecknande av årsredovisningen.

Årsredovisningen ska skrivas under av samtliga direktionsledamöter.

4 Efterlevnad

Den som är förvaltningsansvarig för denna regel ansvarar för uppföljning och rapportering av hur regeln efterlevs.

Den förvaltningsansvarige ska rapportera väsentliga regelöverträdelser till direktionen. Övriga bedömningar av efterlevnaden ska rapporteras till direktionen i samband med den årliga genomgången av regeln.

5 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna regel träder i kraft den 7 juni 2023 och ersätter tidigare version som beslutades den 8 juni 2022.

Bilaga 1. Riksbankens balansräkning
(miljoner kronor)

Tillgångar	Rapport år	Föregående år
Guld		
Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför Sverige		
- Fordringar på IMF		
- Banktillgodohavanden och värdepapper, lån och andra tillgångar		
Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i Sverige		
Fordringar i svenska kronor på hemmahörande utanför Sverige		
Utlåning i svenska kronor till kreditinstitut i Sverige relaterad till penningpolitiska transaktioner		
- Huvudsakliga transaktioner		
- Finjusterande transaktioner		
- Strukturella transaktioner		
- Utlåningsfacilitet		
- Övrig utlåning		
Övriga fordringar i svenska kronor på kreditinstitut i Sverige		
Värdepapper i svenska kronor utgivna av hemmahörande i Sverige		
- Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften		
- Andra värdepapper		
Övriga tillgångar ¹⁾		
- Materiella och immateriella anläggningstillgångar		
- Finansiella tillgångar		
- Derivatinstrument		
- Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
- Övriga tillgångar		
Summa tillgångar		

Skulder och eget kapital	Rapport år	Föregående år
Utelöpande sedlar och mynt		
- Sedlar		
- Mynt		
Skulder i svenska kronor till kreditinstitut i Sverige relaterade till penningpolitiska transaktioner		
- Inlåningsfacilitet		
- Finjusterande transaktioner		
- Övrig inlåning		
Övriga skulder i svenska kronor till kreditinstitut i Sverige		
Emitterade skuldcertifikat		
Skulder i svenska kronor till övriga hemmahörande i Sverige		
Skulder i svenska kronor till hemmahörande utanför Sverige		
Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i Sverige		
Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför Sverige		
Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF		
Övriga skulder ¹⁾		
- Derivatinstrument		
- Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
- Övriga skulder		
Avsättningar		
Värderegleringskonton		
Eget kapital		
- Grundfond		
- Reserver		
Årets resultat ²⁾		
Summa skulder och eget kapital		

1) Delposterna ska inte framgå av veckobalansräkningen.

2) I veckobalansräkningen ska denna post redovisas under posten övriga skulder alternativt övriga tillgångar.

Bilaga 2. Riksbankens resultaträkning
(miljoner kronor)

Resultaträkning	Rapport- år	Föregående år
Ränteintäkter		
Räntekostnader		
Nettoreultat av finansiella transaktioner, nedskrivningar och riskavsättningar		
Avgifts- och provisionsintäkter		
Avgifts- och provisionskostnader		
Erhållna utdelningar		
Övriga intäkter		
Summa nettointäkter		
Personalkostnader		
Administrationskostnader		
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		
Sedel- och myntkostnader		
Övriga kostnader		
Summa kostnader		
Årets resultat		